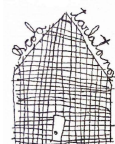

PROJECTE LINGÜÍSTIC
ESCOLA TARLATANA

ÍNDEX

- D'on partim:
 - Presentació
 - Marc legal
 - Competències
 - Sabers
- L'escola i l'entorn:
 - Característiques de l'entorn
 - Context Sociolingüístic
 - Particularitats dels infants
- El projecte:
 - Acompanyament en el procés d'aprenentatge de les llengües
 - Vida d'aula
 - Ambients i entramats
 - Llengua estrangera (anglès)
 - Mediació literària:
 - Oralitat
 - Quotidià i extraordinari
 - Biblioteca escolar
 - Biblioteca d'aula
- Infants:
 - Infants nouvinguts (aula d'acollida).

D'ON PARTIM

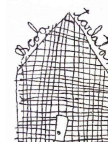
PRESENTACIÓ

El Projecte Lingüístic de Centre (PLC) és el document que contempla tots els aspectes relacionats amb el llenguatge i la comunicació dins del centre educatiu, tenint en compte el valor que es dóna a la llengua, la diversitat lingüística i l'ús i la necessitat de la comunicació.

La comunicació és un dels elements fonamentals per entrar en relació i contacte amb les altres persones, i aquesta necessitat de comunicar-nos és el que ens porta a anar desplegant tots els aspectes que estan vinculats amb aquesta comunicació: el llenguatge parlat i el llenguatge escrit.

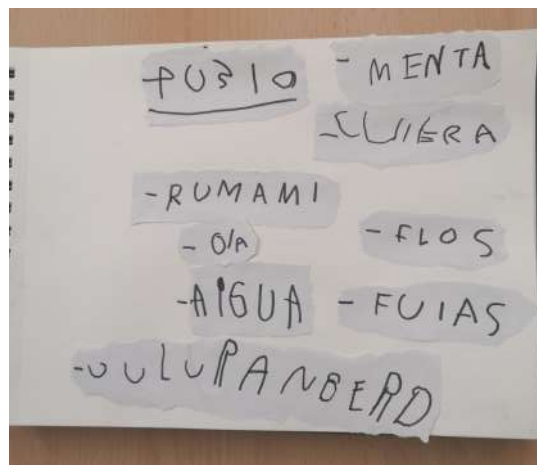
Tal i com contempla el currículum en un dels sis vectors, el nostre PLC garanteix el domini de la llengua de manera que els infants siguin capaços de comprendre la realitat, expressar el pensament, raonar i compartir el coneixement. Alhora, conformar una determinada manera de veure i entendre el món, oberta i respectuosa amb les diferències i així, puguin relacionar-se amb els altres en un context plurilingüe i intercultural.

Tampoc podem deixar de costat la importància de la llengua com a eina transversal ja que el desenvolupament de la competència comunicativa no és exclusiu de l'àrea de llengua; és per aquest motiu que totes les àrees són responsables del desenvolupament de les capacitats comunicatives dels i de les alumnes per anar construint totes les competències relacionades amb la comunicació a través de totes les llengües que apropem als infants: català, castellà i anglès.

MARC LEGAL

El projecte lingüístic de centre es basa en la normativa d'educació infantil: Decret 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil i, en la normativa actual d'educació primària: Decret 175/2022, de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica.

En referència a l'etapa d'**educació infantil**, l'objectiu lingüístic és desenvolupar la competència comunicativa i lingüística dels infants des d'una perspectiva plurilingüe i intercultural, reconeixent i afavorint el coneixement de les seves llengües familiars i les seves cultures.

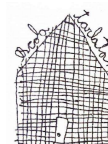
Aquests aprenentatges han de permetre a l'infant anar esdevenint una persona capaç de comunicar-se i expressar-se de forma ajustada als diversos contextos i situacions de comunicació habituals. Alhora, han d'augmentar la seva creativitat, autonomia, seguretat i habilitats relacionals intrapersonals i interpersonals.

La llengua oral té un paper especialment destacat en aquesta etapa perquè és el principal instrument per a la comunicació, l'expressió i la construcció del pensament.

Al llarg de l'etapa de l'educació infantil els infants hauran de desenvolupar les competències específiques entorn diversos eixos. En relació a als aprenentatges lingüístics, trobem l'eix 2 titulat *Un infant que es comunica amb diferents llengüatges*. Aquest eix engloba diferents competències:

Competència específica 1

Interpretar, comprendre i expressar missatges, emprant recursos i coneixements basats en la pròpia experiència, per avançar en la comunicació i la construcció de nous aprenentatges.

Competència específica 2

Expressar-se de manera entenedora, personal i creativa mitjançant diferents llenguatges, explorant-ne les possibilitats i gaudint-ne, per respondre a diferents contextos comunicatius.

També trobem una sèrie de sabers agrupats en blocs:

- Intenció i elements de la interacció comunicativa
- Comunicació oral. Expressió, comprensió i diàleg
- Aproximació al llenguatge escrit
- Literatura infantil

Pel que fa a **educació primària** s'estableixen un total de deu competències lingüístiques específiques que són la concreció dels indicadors operatius de les competències clau definits al perfil competencial de sortida de l'alumnat al final de l'educació bàsica.

Les competències específiques de l'àrea de llengua són les següents:

Competència específica 1

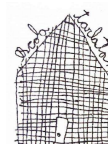
Prendre consciència de la diversitat lingüística i cultural a partir del reconeixement de les llengües de l'alumnat i la realitat plurilingüe i pluricultural per afavorir la transferència lingüística, identificar i rebutjar estereotips i prejudicis lingüístics i culturals i valorar aquesta diversitat com a font de riquesa cultural.

Competència específica 2

Comprendre i interpretar textos orals i multimodals, i identificar el sentit general i la informació més rellevant, valorant, de manera progressivament autònoma, aspectes formals i de contingut bàsics per construir coneixement, formarse una opinió i eixamplar les possibilitats de gaudi i lleure.

Competència específica 3

Produir textos orals i multimodals amb coherència, claredat i registre adequats, atenent les convencions pròpies dels

diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals variades, amb autonomia, per expressar idees, sentiments, emocions i conceptes, construir coneixement i establir vincles personals.

Competència específica 4

Comprendre i interpretar textos escrits i multimodals, reconeixent el sentit global, les idees principals i la informació implícita i explícita, i realitzant, de manera progressivament autònoma, reflexions elementals sobre aspectes formals i de contingut, per construir coneixement, i respondre a necessitats i interessos comunicatius diversos.

Competència específica 5

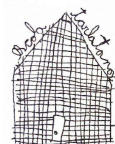
Produir textos escrits i multimodals, amb adequació, coherència i cohesió, i aplicant estratègies elementals de planificació, redacció, revisió, correcció i edició, amb regulació dels iguals i autoregulació progressivament autònoma i atenent les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.

Competència específica 6

Cercar, seleccionar i contrastar informació procedent de diverses fonts, de forma planificada i de manera progressivament autònoma, avaluant la seva fiabilitat, reconeixent alguns riscos de manipulació i desinformació i adoptant un punt de vista personal i respectuós amb la propietat intel·lectual, per transformar aquesta informació en coneixement i comunicar-la de manera creativa.

Competència específica 7

Seleccionar i llegir de manera autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que s'enriqueixi progressivament pel que fa a diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències de lectura, per construir la pròpia identitat lectora i gaudir de la dimensió social de la lectura.

Competència específica 8

Llegir, interpretar i analitzar, de manera progressivament autònoma, obres o fragments literaris adequats, establint relacions entre ells i identificant el gènere literari i les seves convencions fonamentals, per reconèixer la literatura com a manifestació artística i font de plaer, coneixement i inspiració per a la creació de textos d'intenció literària.

Competència específica 9

Reflexionar de forma guiada sobre el llenguatge i reconèixer i usar els repertoris lingüístics personals, a partir de processos de comprensió i producció de textos orals, escrits, utilitzant la terminologia elemental adequada, per iniciar-se en el desenvolupament de la consciència lingüística i millorar les destreses en la posada en pràctica d'aquests processos.

Competència específica 10

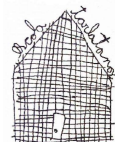
Utilitzar un llenguatge no discriminatori i desterrar els abusos de poder a través de la paraula, per afavorir un ús eficaç, ètic i democràtic del llenguatge, i posar al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, les pròpies pràctiques comunicatives.

Els sabers, entesos com el conjunt de coneixements, destreses, valors i actituds, es formulen amb relació a contextos en què es pot desenvolupar el seu aprenentatge competencial.

Els sabers es classifiquen en els tres cicles d'educació primària i en diversos blocs:

- Les llengües i els seus parlants
- Comunicació oral
- Comprensió lectora
- Expressió escrita
- Alfabetització informacional
- Educació literària
- Reflexió sobre la llengua

L'ESCOLA I L'ENTORN

L'escola Tarlatana és un centre educatiu ubicat al barri de Can Puiggener situat a la perifèria al nord-est de Sabadell, va néixer als anys cinquanta com un barri d'autoconstrucció, sense planificació d'equipaments ni serveis i als anys vuitanta es van crear equipaments públics i infraestructures per revitalitzar el barri. A Can Puiggener hi conviuen de manera desequilibrada persones de diferents orígens i ètnies i un 50% aproximadament són immigrants. En els darrers temps s'han instal·lat famílies procedents d'altres països, predominantment del nord d'Àfrica i de països llatinoamericans. Per tant, és un barri en expansió i constant moviment.

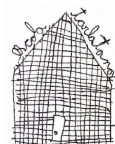
L'Escola Tarlatana neix a finals dels anys 60 com a escola del barri i s'acaba convertint en un centre de màxima complexitat per la tipologia d'alumnat que acull, provinent majoritàriament del barri on està ubicada. Aquest és un barri que tradicionalment ha acollit a famílies procedents de la immigració amb rendes econòmiques baixes i des de fa molts anys hi ha viscut població d'ètnia gitana.

Actualment l'escola està formada per 171 infants, un 42% d'ètnia gitana i el 58% restant inclou en una gran majoria infants magrebins, llatinoamericans, d'Àfrica subsahariana, i una minoria d'altres cultures.

La matrícula viva porta infants nouvinguts majoritàriament del Magreb amb desconeixement de la llengua catalana i castellana, també infants de llatinoamèrica.

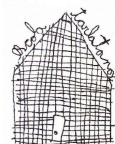
La llengua materna predominant dels alumnes de l'escola és el castellà que conviu amb infants que les llengües maternes són l'urdú, el berber, l'àrab, el mandinga, entre d'altres.

Els processos d'aprenentatge dels infants de l'escola presenten un ritme lent en l'assoliment de les competències i dels continguts específics de la majoria d'àmbits del currículum i en particular de l'àmbit lingüístic. Per progressar en els resultats educatius partim del desenvolupament d'estratègies i metodologies globalitzadores i alhora individualitzades per

acompanyar els infants en l'assoliment de les competències i partint dels continguts d'un nivell educatiu inferior al que els hi correspon per edat. A més a més trobem infants amb una escolarització molt irregular durant l'etapa infantil i final de la primària fet que dificulta encara més l'assoliment de les competències de l'àmbit lingüístic que estableix el currículum de l'etapa de primària.

Els infants escolaritzat a l'Escola Tarlatana presenten pocs hàbits d'estudi, majoritàriament no tenen les necessitats bàsiques cognitives, emocionals o socials cobertes, mostren sovint actituds passives davant l'aprenentatge, conductes agressives o disruptives i en alguns casos de desadaptació escolar severa i de socialització marginal. Els infants que la seva llengua materna no és el castellà assoleixen satisfactòriament de manera més ràpida i sòlida les competències lingüístiques.

EL PROJECTE

La metodologia globalitzadora i alhora individualitzada és emprada en l'aprenentatge de les llengües per acompanyar als infants en els seus processos d'assoliment de les competències i dels objectius de l'àmbit lingüístic. Destaquem la vida d'aula, l'entramat de narració, la lectura diària, els projectes i exposicions orals, la conversa en diferents moments del dia, la formació de Tantàgora per part de tots els docents i la biblioteca.

Acompanyament en el procés d'aprenentatge de les llengües:

■ Vida d'aula

Entenem per vida d'aula tot allò que passa i es viu en un mateix grup, des de les converses diàries en els moments de trobada, els projectes que sorgeixen de les curiositats dels infants, el treball autònom i de propostes concretes per a desenvolupar les competències de la dimensió de la llengua escrita, els gèneres i les tipologies textuals. Les sortides i festes que fan cohesió de grup i s'hi emmarquen propostes contextualitzades d'aprenentatge de la llengua i del seu ús social, el consell d'infants per compartir interessos d'escola on es desenvolupen estratègies d'expressió i comprensió oral igual que en les converses de grup... tot allò que fa història de grup i on la llengua hi té una presència rellevant.

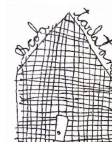
■ Ambients i entramats

Els ambients i els entramats d'accions i propostes consisteixen en una manera diferent d'organitzar l'alumnat, l'espai i els materials per tal de propiciar i construir un lloc on els aprenentatges sorgeixin gràcies a que esdevenen estimulants per si sols. (moixaines i narració)

■ Llengua estrangera (anglès)

A l'escola es treballa la llengua anglesa al llarg de tota l'educació primària.

Seguint la línia d'escola, entenem que la llengua s'ha de viure i cal fer-la servir en situacions contextualitzades. D'aquesta manera, l'anglès es treballa de manera vivencial per

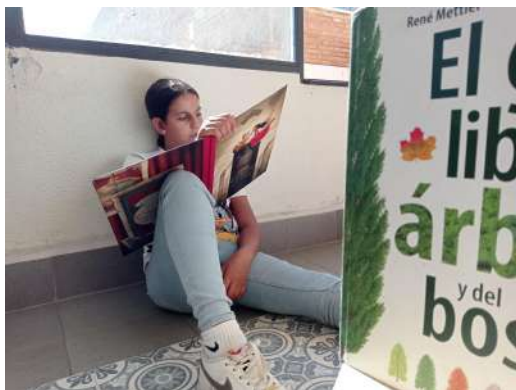

tal de millorar l'expressió i comprensió oral de l'alumnat. A més a més, de manera gradual se'ls va introduint a l'escriptura. Les activitats que es proposen són lúdiques, atractives i adaptades perquè puguin participar-hi tots els infants.

Finalment, per garantir un procés d'aprenentatge competencial, enriquidor i transversal es dediquen estones per l'intercanvi d'informacions entre mestres.

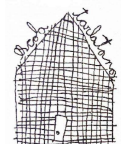
o Medicació literària:

Tenint en compte el context escolar del nostre centre el nostre objectiu és prioritàriament apropar als infants a la literatura promovent el gust per la lectura. «*La paraula mediació (segons el DIEC) vol dir acció de qui intervé entre dues o més persones per posar-les d'acord així, per mediació literària, entenem que ens estem referint a l'acció o accions que, generades de manera espontània o organitzada, posen en contacte (o en relació) els individus amb la literatura (de l'oral a la visual -escrita o en imatges-, de l'anònima a la d'autor, de la nova a la vella, de la popular a la culta.*»¹ Així l'objectiu a l'escola és proporcionar, oferir i crear espais on els infants puguin **escoltar, mirar, parlar, tocar, llegir, escriure i crear**²... és aleshores quan els adults esdevenim mediadors i mediadores literàries i constituïm un dels vèrtexs del triangle "amorós" que permet el gaudi entre grans petits i literatura.

¹ ROS I VILANOVA, Roser (2019). **Mot per mot. Literatures d'infant.** Temes d'infància: educar de 0 a 6 anys. A. M. Rosa Sensat.

² Els 7 eixos primordials per exercir la mediació literària segons Roser Ros a "Mot per mot. Literatures d'infant"(2019, A.M. Rosa Sensat)

■ Oralitat

« **METÀFORA DE L'ORALITAT:** Tres velletes són les encarregades de personificar els tres elements necessaris per practicar-la: **l'Oïda, la memòria i la veu**. A aquesta terra feta de realitat i d'imaginació s'hi arriba a través del viatge, essent la llengua la primordial forma d'acció que articula formes rítmiques sonores amb moviments corporals. **L'oïda, la memòria i la veu** són les anfitriones de **l'oralitat** i la recorren d'un cap a l'altre incansablement en tres cavalls més ràpids que el pensament, traginant **imatges, records, paraules**.»

A l'escola apostem per l'oralitat per introduir i apropar la literatura a la primera infància, per l'inici d'una amistat que acompanya als infants al llarg de la seva vida. Les sessions del quotidià en els infants més petits, sobretot cicle infantil i a l'ambient de moixaines, són generalment al voltant d'històries de tradició oral, de cantarelles, jocs de falda, rimes, petits poemes, reservant la presència del llibre per a l'extraordinari.

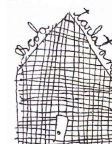
■ Quotidià i extraordinari

Les activitats i situacions de lectura s'estructuren al voltant de dos tipus de sessions el **quotidià** i l'**extraordinari**. La gestió de les estones de lectura es pot fer de forma quotidiana, des d'una mirada més autònoma dins la rutina de la vida d'aula però d'altra banda a l'escola les educadores han de poder oferir moments extraordinaris de descoberta del llibre com a objecte, d'àlbums il·lustrats, d'una gran escampada d'històries, de la lectura en veu alta, de poesia, entre d'altres. Situacions que requereixen la planificació d'objectius més concrets i una estructuració de la sessió per una mirada focalitzada per l'èxit de la mediació literària.

■ Biblioteca escolar

La biblioteca de l'escola és un espai mediador i orientador a l'hora de fer propostes de lectura. S'ofereix diversos models de qualitat per desenvolupar el gust per la

lectura i altres aprenentatges. A més a més, és un espai actiu en el que es duen a terme diverses activitats planificades.

L'organització del fons de la biblioteca de l'escola segueix la proposta de classificació del programa "Escola literària" de Tantàgora³

- Històries que només han passat un cop a la vida
- Històries que poden passar de tant en tant
- Històries que poden passar cada dia
- Poesia
- Quiosc
- Descoberta

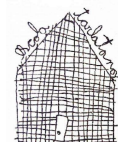
■ Biblioteca d'aula

A les aules dels grups de l'etapa de primària (CI, CM i CS) trobem un espai de llibres que serveixen de recursos pels aprenentatges de les diferents àrees i el desenvolupament d'estones del quotidià. Les biblioteques d'aula s'estructuren seguint la línia de la biblioteca d'escola. Les aules de Cicle Inicial no tenen aquest espai valorant la prioritat de l'oralitat per a l'aproximació al món de la literatura.

"Un infant que llegeix és un adult que pensa" Dita popular.

³ Tantàgora és una entitat de Serveis Culturals que té vocació de col·laboració amb les administracions públiques, així com amb altres organitzacions socials, culturals i artístiques. <https://tantagora.net/>

ELS INFANTS

AULA D'ACOLLIDA

*El lloc per excel·lència per desenvolupar el coneixement de la llengua de l'escola és l'aula ordinària i cal un sistema d'acollida per accelerar les eines lingüístiques bàsiques per poder incorporar-s'hi activament. **Ignasi Vila, Santiago Parera i Josep M. Serra (Universitat de Girona)***

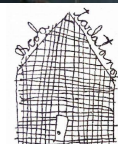
*L'acollida no és una nova feina que ha de desenvolupar un o una nou o nova professional. Disposar d'un tutor per a l'aula d'acollida no suposa que la resta del claustre ja es pugui desentendre d'aquesta funció (...). No hi pot haver una bona acollida en un centre que no sigui acollidor. **Francesc Carbonell (mestre)***

*El concepte acollir té de per si mateix tota una implicació d'actitud afectiva... Les idees rebre, admetre i acceptar n'impliquen unes altres com ara les de conèixer i estimar. **Joaquim Arenas (mestre)***

Les aules d'acollida tenen dos objectius bàsics:

1. Acollir l'alumnat nouvingut i aconseguir la seva integració en el nostre sistema educatiu i en una societat i cultura noves per a l'alumnat.
2. Assolir, l'alumnat nouvingut, les competències lingüístiques bàsiques en llengua catalana, com a llengua vehicular i com a instrument d'ensenyament-aprenentatge, mitjançant el Pla Individual Intensiu (PII) de cada alumne/a.

L'arribada d'alumnat provinent de diferents països suposa un repte per a tota la comunitat educativa, ja que el centre ha d'acollir aquests infants nouvinguts i establir els objectius que es volen marcar com a escola per tal que es sentin acollits

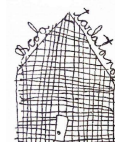
i atesos tant a nivell acadèmic com emocional.

Quan els infants arriben al nostre país, és important acompanyar-los i fer una petita avaluació de quines són les seves competències, per tal de saber d'on partim i fins a on volem arribar.

A partir d'aquí, es realitza un Pla individualitzat en les àrees lingüístiques principalment i a la resta d'àrees si es creu convenient, ja que la llengua és l'eix vertebrador dels aprenentatges i és necessària per a la resta d'àrees. En aquest PI quedaran registrades quines adaptacions curriculars es realitzaran, així com les metodologies i recursos que s'utilitzaran per tal d'atendre'ls.

Els objectius que ens marquem a l'aula d'acollida de l'escola són els següents:

- Ser capaç de comprendre i extreure informació de les situacions de la vida quotidiana (rotllana del matí, converses...).
- Participar en les interaccions orals, aportant idees i respectant les dels altres, aplicant les normes bàsiques i estratègies d'escolta activa.
- Ser capaç de llegir petites frases i textos de la vida quotidiana i escolars.
- Comprendre textos escrits i utilitzar estratègies bàsiques de comprensió.
- Escriure paraules i petits textos propers i viscuts.
- Saber utilitzar la biblioteca d'aula i de centre, per expressar gustos i interessos i iniciar-se en una comunitat lectora.
- Ser capaç de relacionar-se i comunicar-se amb el seu grup d'iguals i el mestre o la mestra
- Treballar l'expressió oral en català
- Potenciar que es parli en català

*És la màgia de les paraules, la que arriba
des de molt lluny fins als racons més
amagats del nostre cor a fi de
provocar-nos.*

Elena Barredo

